

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Responsabilitatea coaliției.

Sibiu, 29 Maiu n.

În urma rezultatului negativ pe care l'a avut ultima audiență a contelei Andrassy la Viena, situația politică e și mai încurcată de cât până aci. Viitorul e mult mai posomorât și mai nesigur de cât mai înainte. Nu știe nimeni ce va aduce ziua de mâine. La tot cazul o suprinde mare.

E vorba, ca guvernul presidat de contele Tisza să fie dispensat de la conducerea treburilor țării în zilele cele mai apropiate, pôte chiar mâine, și locul să i-l iee un guvern de afaceri, fără program politic. Cine va fi șeful acestui guvern? Nu știe nimeni să spună. Se fac combinațiuni diferite. E vorba de fostul ministru-president, ear' acum ministru pe lângă Maiestatea Sa, contele Khuen-Héderváry, și e vorba de fostul ministru de comerț și comunicațiune Láng Lajos. Dar' e vorba și de fostul ministru de honvezi baronul Fejérváry, care ca militar nu pôte refușa invitarea ce i-s'ar face din partea Monarhului, ca să iee locul contelei Tisza.

Cum va fi primit însă noul guvern din partea majorității parlamentare? La tot cazul cu neîncredere și cu vot de blam ce i-s'ar da la prima ocaziune binevenită. Dar' atâtea precauțiuni va avé și noul guvern, ca să nu permită să ajungă lucrurile până la votul de blam, ci va proroga dieta pe timp nedeterminat, continuând apoi să guverneze țara pe calea ordinațiunilor, fără parlament.

Ori apoi va fi primit ca la 1848 guvernul lui Rédei Adám? Așa, că noul guvern nici nu va cut'za să apară în fața parlamentului? Dar' atunci cine garantéază că urmările nu vor fi aceleași ca la 1848? Și va fi bine dacă vor fi aceleași?

Un lucru pare a 'l fi trecut cu vederea coaliția noastră parlamentară, a nume aceea, că nu numai drepturile ce le are ca majoritate parlamentară sunt acum concentrate în mâinile ei, ci și responsabilitatea pentru toate urmările

rele ale politice ei pe ea o apasă, nu numai pentru acum, ci și pentru viitoriu.

A făcut deci rău coaliția, că nu a primit invitarea Corónei de a forma noul cabinet din șirele ei, însă cu programul Corónei, lăsând chestiile militare pentru alte vremi, și căutând să aducă îmbunătățirile atât de mult dorite de țara întrégă pe alte terenuri. Să nu credă opoziția coalișată, că dacă la ultimile alegeri țara i-a dat ei majoritatea parlamentară și nu partidului liberal, a făcut-o acésta pentru chestiile militare! Nu. A făcut-o pentru-ca să scape de guvernele eșite din partidul liberal și de sistemul de guvernare al acestui partid, care numai liberal nu era. Limba de comandă în armată nu ardea și nu arde la degete pe nimeni, nici chiar pe Unguri. Dar' ne arde pe toți la degete legea electorală cea nedreptă, care eschide milioane de cetățeni de la exercicierea dreptului de alegere, ne arde la degete administrația cea rea și justiția cea enorm de scumpă, de care se îngrozește și cel ce dă pe cineva în judecată și cel ce e dat în judecată, pentru-că la urma urmelor amândoi se aleg cu pierderi mari materiale. Și mai ales ne arde la degete sistemul de dare, apăsătoriu pentru clasa de jos a poporului, care reclamă cea mai grabnică schimbare.

Iată tot atâtea chestii pe cari coaliția putea forte bine și spre mulțămirea țării să le rezolveze în ciclul actual parlamentar, câștigându-și deservita încredere a țării, ear' în ciclul următor parlamentar putea apoi să méréga un pas mai departe, și să rezolveze chestiile militare, firește, în conțelegere cu Coróna. Dar' a pretinde cu încăpăținare concesiuni pe cari Coróna acum nu pôte să le dea, și pentru-că acésta parte a programului ei nu se pôte la moment realiza, să se dea la o parte și să nu realizeze celelalte dorințe mult mai arzătoare ale țării întregi: nu e de loc în interesul țării și spre binele țării. Și ce nu e spre binele țării, e spre răul țării.

miserabil trădător. Petru în special nu se putea reține, dar' nu înfrânza să întrebe pe Iisus, ca nu cumva prin niște cuvinte ne potrivite să-L supere și să-i cauzeze o certare ca mai înainte, când nu a voit a se supune spălării picioarelor. El din fire mai curios, în neliniștea sa de a pătrunde în taina profetiției, îndemnu pe Ioan de a stăruia de la Iisus pe cel care 'L vînde. (Io. XIII. 24.) Răspunsul dat acestuia, precum și descoperirea trădătorului în forma cea mai înțeleptă, afară de Ioan nu le-a înțeles nimeni de cât pôte Petru. El nesocotind puterea în'm'cului și slăbiciunile omenești și în special ale sale, și de astă-dată a-șigurat pe Iisus despre iubirea sa și despre tăria credinței sale, în urma că-roi a în stare a merge cu Mântuitorul și la mörte. Mântuitorul însă îl cunoște. El știe, că Petru 'L va apăra, dar' cât ce se va convinge de pericolele, cari pot urma din acésta apărare, se va înfricoșa și 'L va părăsi mai iute de cât ceilalți apostoli. El se încrede prea mult în puterile sale și acésta încredere îi cauzează o amăgire, din care trezindu-se va plânge amar; el voește a se lupta pentru Iisus cu o armată, cu o națiune întrégă, sf. Petru e gata a nu-L părăsi nici în închisóre, nici în mörte (Lc. XXII. 33, Io.

Recunoșterea naționalității macedo-române.

Feliul cum a fost rezolvat conflictul româno-turc, despre care am vorbit pe larg în numărul trecut, are importanța cea mai mare pentru frații din Macedonia, cari și-au primit acum dreptul de a se folosi de limba lor proprie în școlă și în biserică, fără a se mai teme că vor fi impedeți ori conturbați de coreligionarii greci, pe cari, în cas de esces, îi urmărește legea în viitoriu.

Despre rezolvare, cum și despre nașterea conflictului se cuprind amănunte prețioase în vorbirea dlui general Lahovari, ministru de externe al României, rostită Mercuri săptămîna trecută în ședința senatului român, când în urma interpelării senatorului Disescu a dat lămuririle necesare în chestia conflictului. Reproducem vorbirea dlui ministru în întregime, după cum urmăze:

„Conflictul care s'a ivit între noi și imperiul otoman, este drept a o recunoște, n'a fost provocat printr'un act al guvernului imperial însuși. El s'a născut din neobservarea de către valii din Ianina a ordinelor date de sublima Pörtă, neobservare, care a atins grav demnitatea și interesele statului român.

În adevăr, la Ianina am obținut în 1904 instalarea unui consulat român și avem școle române, a căror deschidere s'a făcut tot cu autorizația guvernului imperial.

Valiul a văzut cu ochi răi instalarea consulatului român și a refuzat a recunoște pe revisorii nostri școlari, de-și ei aveau scrisorile de recunoștere a calității lor, semnate și date lor de Alteța Sa Marele Vizir și de ministrul instrucțiunii publice otoman.

Mai mult încă, valiul, profitând de un incident ivit în zilele de Paști într'un sat român vecin cu Ianina între Români și Greci relativ la cetirea rugăciunilor în limba română, și-a permis a aresta pe revisorii nostri, sub

pretext de instigațiune, de-și ei nici nu călcaseră prin acel sat.

La protestările noastre a resistat, și a resistat chiar la ordinele ce i-s'au dat de la Constantinopol, căci în loc de a 'i pune în libertate, i-a espulsat de pe teritoriul Imperiului și i-a debarcat la Brindisi.

Simte ori-cine ce atingere gravă acésta purtare a valiului aducea acțiunii noastre în Macedonia și prestigiului nostru înaintea populațiunii române din Turcia. Demnitatea regatului suferia de acésta atingere, și o intervențiune energică pe lângă sublima Pörtă se impunea.

Domnilor, astăzi când conflictul este rezolvat, să 'mi dați voe să nu vă arăt cât de acut devenise la un moment. Dar' ne-am știut tari, simțind cu noi sufletul întregii națiuni, și am persistat spre a dobândi satisfacerea aspirațiunilor neamului.

În privința conflictului însuși de la Ianina, valiul a primit ordin imperial, ca cu ocaziunea sărbătorii naționale să méréga la consulatul român să facă vizită consulului nostru, să 'i dea explicațiuni așa în cât neînțelegerea se fie uitată.

Revisorii espulsați vor fi repatriati și readuși la Ianina spre a-și exercia misiunea lor de revisori ai școlilor române.

Acésta pentru regularizarea incidentului de la Ianina.

Pentru-ca însă asemenea conflicte să fie înlăturate pe viitor, M. S. I. Sultanul a binevoit a acorda o iradea imperială, care a fost comunicată oficial și a apărut ieri 10 Maiu în toate ziarele din Constantinopol.

Prin acésta iradea Maiestatea Sa, în înalta sa bunăvoință către poporațiunea română din imperiu, a acordat recunoșterea naționalității ei cu drepturile civile pe picior de egalitate cu celelalte populațiuni creștine de pe teritoriul otoman. Acésta recunoștere espică dreptul de a se închina în limba română în biserici, de a avé școle române cu revisori și profesori români, de a constitui comunități alegând

FOIȘORĂ

Viéța și activitatea sf. apostol Petru.

(După sf. scriptură).

(Urmare.)

De Ioan Stanciu.

Apostolii nu înțelegeau deci mörtea Lui, ci așteptau glorificarea Lui pe tronul Ierusalimului. Când poporul primește pe Iisus cu bucurie și 'l sărbătorește în Ierusalim, ei își ved visul aproape realizat. Se bucurau și ei și entuziasmul lor era pôte-că mai mare de cât al mulțimii, care striga din puteri „Osana” călătorului de pe asin. (Mt. XXI. 8, Mc. XI. 8.)

Încă cinci zile și apostolii vor vedé cu ochii ceea-ce ei acum nu înțelegeau. În preséra sărbătorii Paștilor Iisus trimite din Btania pe Petru și Ioan în Ierusalim spre a pregăti cele necesare. (Mt. XXVI. 17, Mc. XIV. 12, Lc. XXII. 7.) Nu mult după acestea și El merge în oraș cu ceilalți apostoli și arăzându-se la masă cu toții, le profetește că unul din ei o să-L vîndă inimicului. Apostolii se consternară. Fiește-care își arăta iubirea față de El și doria a cunoște pe acel

XIII. 37), până când de fapt el se va teme de vre o cățiva servitori neluși în sémă.

Iisus toate acestea le știe. El vede clar evenimentele ce se vor în'empla în zilele și în ceasurile cele mai apropiate. Nu condamnă pe Petru pentru încrederea prea mare, căci acésta este sinceră, ci numai îi spune cu cuvinte blânde, că de 3-ori se va lapéda de El până ce va cânta cocoșul (Lc. XXII. 34, Io. XIII. 38) și îl face atent, că reîntorcându-se în credință are să întărească pe frații săi.

Nu mult după acestea Iisus se retrage cu apostolii săi în grădina Gets'mani, sub pölele muntelui maslinilor, ca să se röge și să se predea inimicilor. După-ce le spune acelora, că în curând toți îl vor părăsi și ei unanim declară că își dau viéța pentru El. Petru merge și mai departe. În iubirea sa față de învătătoriu nu cunoște putere ce l'ar puté despărți de acesta. Chiar toți ceilalți dacă s'ar lapéda de Iisus, Petru nu va fi nici atunci infidel. Öre și-a uitat cuvintele Mântuitorului de la masă, spuse numai cu vre o câteva ore mai înainte? El pôte le-a luat prea ușuratic și astfel a trecut cu vederea peste ele. Iisus însă vrea să se tipărească acele profeții în Petru, ca astfel să realizeze-se, cu atât mai mare efect să aibă: „Adevăr,

adevăr zic ție, într'acésta nópte mai înainte de a cânta cocoșul de 3-ori te vei lapéda de mine” (Mt. XXVI. 34, Mc. XIV. 30).

Iisus se retrage cu Petru, Ioan și cu Iacob, ca să se röge. Acestia până ce El săvirșește rugăciunea producătoare de sudori de sânge, cuprinși de oboseală adorm.

Ei și în special Petru, care asigura pe Iisus că-i va urma până la mörte, sunt cuprinși de o slăbiciune omenească. Dacă Petru nu a putut învinge somnul, de-și a fost trezit de 2-ori, au va puté el învinge și delătura pericolul ce amenință pe învătătoriu? El dörme adăun, ca-și-când nu s'ar întempla nimic. „Simone, dorm? nu putu-și să priveghezi o oră?” (Mc. XIV. 37 și paral.). Nu ai avut atâtea bărbăție, în cât să poți învinge somnul cel puțin o oră, cât voi fi încă cu voi? Tu ai zis Simone, că mă vei apăra cu ori ce preț, de ce dar' nu ai fost treaz, ca să vezi furtuna ce se apropie de către Ierusalim? Nu observi pe Iuda cu suriaul pe buza apropiindu-se? „Sculați-vă și mergem; iacă s'a apropiat cel-ce m'a vîndut”. (Mt. XXVI. 46 și paral.)

Înaintea lui Petru acum sunt toate clare. Apropierea fariseilor, a arhierilor și a preoților înconjurati de o mulțime de servitori și

pe mulțarii lor (primarii lor), de a avea delegați sau consiliile lor de administrație ale vilaetelor. Astfeliu ziua de 10 Maiu înseamnă încă odată un mare progres al neamului. Este o zi fericită pentru Români!

Să m dați voe, dlor, să constat, că acest fericit rezultat a fost dobândit și este datorit încordării tuturor forțelor națiunii române.

Aduc omagile mele presei de toate nuanțele, care a știut a păstra tăcerea și n'a împedecat negocierile relative la aplanarea conflictului, prin destăinuirii și polemici inoportune.

Mulțămesc majorității acestui parlament, care ni-a exprimat o încredere deplină prin calmul cu care a așteptat soluțiunea unei chestiuni atât de grave.

Asociez la mulțămirile mele opoziția, care a arătat și de această dată că în marile interese naționale toți Românii merg uniți mână în mână.

Termin prin a arăta, că România irebue să fie recunoscută către M. S. Sultanul pentru bunavoința ce a arătat credincioasei sale populațiuni de neam român, și a adresa expresiunea recunoștinței noastre către marile puteri, cari au dat sprijinul lor dreptei cauze a Românilor.

Vorbirea deputatului Dr. Aurel Vlad

rostită în 11 Maiu n. în parlamentul ungar, la discuția asupra adresei.

Onorată dietă! În critica situației prezente a țării fie-ce partid patriotic e dator să ajutore eșirea din criză. Tocmai de aceea partidul nostru a fost de părere, să nu pornescă discuție mai lungă, ci să și spună pe scurt punctul de vedere privitoriu la chestiunile de pe tapet. Și de nu ne-ar fi atacat așa de provocător partidul liberal și în deosebi provisoricul ministru-president, poate nici nu și fi vorbit mai pe larg, deoarece în momentele grele prezente, sunt de părere, că nu acum e privilegiul potrivit pentru discutarea chestiunilor cari ne privesc în special pe noi. La aceasta se recere obiectivitate, se recere chibzuință, și sunt firm convinși, că obiectiv judecând ne vom și înțelege reciproc, cu obiectivitatea recerută, și pretensiile ce sunt bazeate pe legală îndreptățire, vor fi recunoscute.

On. dietă! Dl ministru-president a afirmat, că prin faptul că ne-am prezentat aici ca grup deosebit, nu numai că ne-am pus pe un punct de vedere dubios al patriotismului, ci că ne trădăm tot deodată și interesele neamului nostru. Căci d'or' avem datorință să espunem aici tendințele, principiile, cari ne-au întronit într'un partid, dacă aceste principii ne-au înjghebat în un grup, fiind-că am promis această în programul nostru. Numai chestia de oportunism e, ca să facem această independent ori să intrăm în vre-un partid și în ascuns să ne valorăm aceste principii: Pretenția franchetii bărbătești ne impune, ca să le propovăduim acelea pe față. (Aprobări în mijloc.) Dar' lăsând la o parte aceasta, on.

de o armată, și aduseră aminte profețiile lui Iisus despre mărtea sa, ear' sărutarea lui Iuda îi reaminti cuvintele învățătorului, că unul din ei i-L va vinde. El văzu pericolul și se lasă răpit spre o faptă pe cât de neînțeleptă, pe atât de zadarnică: tae urechea lui Marcu, a unui servitoriu de al arhierieului. (Io. XVIII. 10).

Ore nu a observat Petru, că Iisus numai cu o privire a răsturnat mulțimea la pământ? (Io. XVII. 6). Și dacă a văzut această faptă miraculoasă, nu s'a putut convinge, că El la un semn poate nimici nu numai legiune de oameni, ci și de diavoli, precum a făcut deja nu odată? Sau credea Petru, că fără voia lui Iisus va pute nimici această mulțime ostilă? De acestea el nu și-a dat seamă, ci avea numai una în vedere: iubia pe Iisus din inimă, deci trebuie să-L apere. Atacul lui e zadarnic. Iisus se predă inamicului, care-L duce de la Ana la ginerele său, la arhierieul Caiafa, unde e judecat la mărtea. Petru e tot după mulțime. (Io. XVIII. 15, Mt. XXVI. 57 paral.)

Impins pe deoparte de [redacted], ear' pe de alta de iubirea nespusea către Iisus, el isbutește prin mulțime și ca ajutorul unui discipol neamintit cu numele (Io. XVIII. 15)

dietă, nici modru, nici posibilitate nu e, să o facem această în sinul ori-ărui partid, fiind-că după cum a spus eri on. meu prietin Stefan C. Pop, nu aflăm nici un partid parlamentar regnicolar, în care aceste principii speciale ale noastre, punctul nostru special de vedere, ar afla loc. (Un glas în stânga. În parlament magiar nu!) Ba de, în acest parlament avem drept să ne proclamăm principiile, fiind-că publicul alegătoriu are dreptul să aleagă pe acela al căror program lui îi place, ear' nu pe acela, cari plac majorității ori nu-i plac.

On. dietă! Cred, că nu din punctul de vedere al patriotismului trebuie să criticăm faptul, cum și în ce mod ne-am prezentat aici, din punctul de vedere al patriotismului trebuie criticate numai faptele, principiile și programul ce l reprezentăm, ear' nu faptul cum ne-am organizat și cum am pășit.

On. dietă! Indreptățirea existenței partidului nostru nimeni nu a dovedit-o mai elatant, de cât chiar baronul Báuffy Dezső, care în vorbirea-i de Sâmbăa a declassat hotărât, că în Europa pe lângă constelația politică prezentă viitor are numai statul unitar, monoglot.

Daniel László: Și asta e drept!

Aurel Vlad: Asta nu-i așa! Asta nu-i drept! (Mișcare în stânga). Dacă acest punct de vedere ar fi drept, atunci Ungaria nu ar fi existat o miie de ani, fiind-că o miie de ani nu a fost cu o singură limbă, ci mai multe neamuri au susținut-o, mai multe neamuri au fost aici în țără și toți au contribuit la susținerea ei. (Desaprobări în stânga.)

O voce (din stânga): Fleacuri! (Prezidentul sună. S'auzim, s'auzim!)

Aurel Vlad: Istoria contemporană ne arată adevărate cazuri, că ideea naționalistă pe baza ținerii la oaltă a unit într'un stat mai multe mici stătuțe, dar' nimeni nu poate arăta, că s'ar fi disolvat vre'un stat, fiind-că acolo existau mai multe neamuri.

O voce (din stânga): Dar' imperiul roman!

Aurel Vlad: Scuzele mele, pe vremea căderii imperiului roman n'oi n'a fost chestie naționalistă de fel.

Dar' nu aici e locul, ca să vorbesc despre principiile căderii împărăției romane, numai vreau să constat faptul, că coesistarea mai multor neamuri în un stat nu poate fi cauză disolvătoare pentru el.

Markos Gyula: Nu trebuie să vă purtați așa! (Mișcare pe băncile ultime din mijloc.)

Aurel Vlad: Dar cum să ne purtăm?

Markos Gyula: Fie că afară vorbiți una, aici alta. (Desaprobări în mijloc.) Se zice, că dvăstră trăiți din aceea, că seduceți poporul! (Larmă.) Dvăstră trăiți din aceea, că agitați! (Larmă.)

Prezidentul: (sună). Indrum la ordine pe dl deputat Markos.

Markos Gyula: Mersi!

Prezidentul: Nu reflecta la enunțarea prezidențului, altcum voiu transpune cazul la comisia de imunitate. (Va urma.)

ajunge în curtea lui Caiafa, unde se așază cu servitorii lângă foc. Acesta îl recunosc. „Și tu erai cu Iisus Galileianul?” Petru negă și voeste a scăpa de el. Se retrage în altă parte a curții, unde fiind eară cunoscut se lapădă de Iisus a doua-ori zicând, că nu cunoște pe „acest om”. El și a treia oră se jură și blăstemă, că nu știe cine este Iisus, realizând prin acestea profețiile acestuia, că înainte de a cânta cocoșul de 3-ori se va lapădă de El. (Mt. XXVI. 14 paral.)

Petru nu mai era Petru, ci deveni Simon. A căzut în un păcat, din care numai Iisus îl va mântui după înviere. El se lapădă de 3-ori de acela, despre care a mărturisit și era convins, că e Fiul lui Dumnezeu. Suspiciunea și privirea cătorva servitori îl face necredincios. Se teme ca Cain de totă frunza.

O servitoare storce din el jurăminte și blăsteme false. Simone! au nu auzi cocoșul cântând? În jurul tău multe se întimplă: cocoșul cântă jalnic, pare-că și el simte trădarea ta. Domnul batjocorit dintr'un colț caută spre tine. (Io. XXII 61.) Tu i-ai causat mai mare durere de cât toți ceilalți blăstămători.

Simon tresare. Privirea blândă a lui Iisus străbate până'n interiorul lui. El nu poate rezista acelei imputări: ese din curte

De la conferențele învățătoarești.

Cercul Sighișoara-Cohalm.

— 10 Maiu v.

Cu mare interes așteptam ziua de 21 April, în care trebuia să ne întrunim învățătorii din tractele Sighișoara și Cohalm în comuna Cața la conferențe. Eram cuprins de dorul de a face cunoștință cu colegii, cu cari împreună lucrăm pentru idealul cultural al poporului nostru. Doriam să mă ved cu ei, ca să schimbăm unele idei și să ne sfătuim asupra scăderilor și avantajilor școlilor noastre, să ne îmbărbătam în cariera noastră adevărată și puțin răsplătită. Și dorul meu s'a împlinit. Învățătorii din cercul XVII-lea au fost foarte conștii de însemnătatea acestor conferențe și bine pregătiți au dovedit în lucrările lor multă dragoste pentru cariera învățătoriască și mai multă dorință, ca această nobilă carieră să fie mai bine răsplătită. Au dovedit multă bunăvoință în discuțiunile lor colegiale și instructive, și pot zice, că fiecare s'a depărtat cu un evant de cunoștințe mai adăugat și cu o dosă de sentiment mai potențat. Succesul cel mulțamitor al acestor conferențe revine în prima linie domnului comisariu Arseniu Vlaicu, care cu multă dragoste și interes a condus aceste conferențe.

După aceste aprepieri generale voiu intra în special. Sosind dl comisariu Arseniu Vlaicu, la Cața cu trenul de 8 ore, am fost plăcut surprinși de prezența dlui profesor A. Ciortea, care cu cunoscuta și bine aprepia dragoste pentru cultura poporului român, eram siguri că o să ne procure câteva momente instructive și totodată distractive prin prolecțiuni cu skiopticonul.

La gară au fost întâmpinați de corpul învățătoresc și conduși la casa parochială, de unde am mers cu toți la biserică asistând la serviciul divin, care a fost ținut de dl protopresbiter al tractului Sighișoara, însoțit de dl Pinteș, paroch în Paloș și I. Cristea, din Șaș. În decursul sf. liturgii, oficiată cu multă precizie și demnitate de preot, au dat răspunsurile învățătorii în corpore după liturgia lui D. Cunțan. La sfârșit s'a făcut și parastas pentru sufletele răposăților metropoliți Andrei și Miron și pentru învățătorii răposăți din acest cerc, cari s'au jertfit pe altarul culturii românești. În predică pâr. Pinteș bineventează pe dl comisariu și pe învățătorii. Dl comisariu răspunde în numele învățătorilor, arătând scopul venirii noastre în această comună tocmai într'un timp când parochia jalește încă pe răposatul în D-mnul pâr. I. Mircea. A explicat frumoasă misiune de apostol a învățătorului și raportul cel intim, în care trebuie să stee școala noastră cu poporul. Invită poporul să iee parte în număr cât de mare la conferențe, să audă ce dorințe, ce lipse are și ce scop urmărește învățătorimea noastră.

Mergând în localul școlei, dl comisariu prin o vorbire salută pe dl protopresbiter, apreciind zelul dezvoltat de dînsul întru îmbunătățirea și ridicarea nivelului cultural al acestui tract prin aculrarea de bune forțe didactice. Dl protopresbiter răspunde prin un

lăcrimând. „El plânge cu amar” (Lo. XXII 62 paral.). Lacrimile dovedesc bunătatea și nobleța inimei sale.

Adâncă durere și călnța sinceră numai prin ele se pot manifesta. După vre-o câteva picuri de rouă a sufletului suferind, acesta se află mai bine, mai ușurat de greutatea ce l apasă. Ele sunt balsamul lui, de aceea „fericiți sunt cei ce plâng, că aceea se vor mângâia”. (Mt. V 4, Lo. VI 21).

Simon plânge. El își aduce aminte de cele profeșite de Iisus și îl cuprinde o întristare și o durere nespuse de mare, care îl face, ca după restignirea lui Iisus, la care a asistat și el întră mulțime, să nu se mai arete 3 zile, când Maria Magdalena îi aduce știrea, că corpul Mântuitorului nu mai e în mormânt. Turburat de această veste alergă cu Ioan la grăpă și intră în ea, ca să se convingă despre adevăritatea celor auzite. (Io. XX. 2.) Nesfând nimic în mormânt, de cât niște haine, se reîntorce posomorit la ai săi. Domnul batjocorit și omorât, ear' trupul Lui furat de iudei, lată ceea ce supără pe Petru. El neînțelegând profețiile lui Iisus despre învierea sa de a treia zi, nici nu se cugeta la așa ceva, ci e întristat. (Va urma.)

cuvânt adânc simțit, mulțămind domnului comisariu și exprimându-și dorința, ca încă mulți ani să mai fie comisariu.

Dl comisariu, după-ce citește ordinul consistorial prin care e numit comisariu și în acest an, își rostogolește cuvântul de deschidere, care tractează despre misiunea înaltă a școlii de a crește caractere morale-religioase și de acestui scop se opure înclinarea copilului spre minciună, fătărnicie, lingusire, falsitate, etc.

Se constată prezența a 46 învățători din 61 obligați a cerceta conferențele, apoi se porcede la constituirea biroului pentru toate 4 ședințele și se stabilesc programele ședințelor.

După amiază se cetesc următoarele disertații: 1. „Importanța cântării în școala populară cu deosebită considerare la poporul nostru”, de Pompiu Constandin, din Sighișoara.

Acastă temă frumoasă a fost bine lucrată și din ea rezultă importanța cântării pentru celelalte obiecte de învățământ, pe cari le completează cu studiul formal. Importanța cântării trebuie considerată și ca factorul dezvoltării gustului estetic, baza culturii etice, cum și din punct de vedere igienic, ca mijloc prin care se dezvoltă puterile trupesti.

Trecând la partea a doua a temei, se arată păcatul comis până acum la noi, că lipsind cântările potrivite pentru școală, s'au apucat oamenii competenți să adopteze cântări de la Nemți, cântări, cari nici-când nu se vor asimila gustului estetic al poporului nostru și vor rămâne străine de el. Atrage atențiunea asupra direcției luate de dl profesor sem. T. Popovici, care în cele două cante armonizate pentru școală cântăse isvorite din inima poporului, rupte din sufletul și cari poartă pecetea individualității poporului nostru. În aceste cantece, doine, hore, rugăciuni, cu motive și figuri naționale, vor afla copiii ceva plăcut, ceva asemenea simțului lor. Aceste cantece vor suna neîncetat din pepturile lor. Spre ilustrarea celor zise a executat cu doi colegi: „Cucule penă galbună” și „Cădrua frate de cruce”.

Tema a fost bine aprepia, dovedind, că autorul a fost competent în materie și a știut observa neimportanta ce se da muzicii în școala noastră.

În tema „Rolul limbii române în planul de învățământ al școlilor primare”, dl George Malcan arată importanța limbii materne pentru educația națională ca factorul cel mai însemnat al adevăratei culturii. Dăcută apoi noua reformă școlară ca contrară acestui principiu de educație națională și arată modul în care se propune limba română prin ajutorul cărților de citire, cari nu corespund principiului concentrației materialului. Își exprimă părerea, ca la compunerea cărților de citire să se iee în considerare bucățile cele mai alese din autori buni români și să nutrească mai mult iubirea și alipirea de națiune, sentimente cari tocmai acum sunt mai de lipsă, când școlile noastre sunt amenințate din partea celor ce li s'au jurat stirpirea, și în parte și de indiferențului poporului. Ce bucurie mare simte însă fiecare părinte auzind la esamene pe fiul său recitând poezii, exprimând cugetările de o cumînțenie adâncă, idei despre Dumnezeu și natură! De toate aceste nu și dau seamă cei cari nu știu alege întră școala română și cea de stat, unde se torturază copilul câte 2-3 ani pentru învățarea limbii magiare.

Lucrarea această de un conținut bogat a fost citită de autor cu mare căldură, și din sentimentul potențat până la lacrimi se vede dragostea dlui Marcan pentru limba română.

Tot în ziua primă s'a citit și tema con. Consistoriu despre: „Influența dezastră a alcoolului asupra organismului omenesc în general”, și în special cari sunt cauzele și mijlocele prin cari cu efect s'ar pute lucra împiedând din școala elementară întru preîntâmpinarea viciului beției”, de Aurel Oancea, învățătoriu în Hașfalău. Dînsul a lucrat această temă cu mult aparat științific și a depus multă sîrguință pentru a face un tablou viu despre bôlele ce rezultă din beție. A spus, cum distruge alcoolul păreții stomacului, producând inflamații și chiar leziuni; cum îmbolnăvește ficatul, inima, rinichii și mai ales atacă sistemul nervos, unde culminează în „delirium tremens”.

După aceste espuneri trec la căile și mijloacele de combatere, cari sunt: familie, școală, armată, societățile de temperanță și abținere, biserică și statul. Fiecare din acești factori se folosește de mijloace diferite.

Aceste teme ca cele mai interesante au fost ascultate cu mare interes; iar la invitarea dlui comisariu a luat parte și un număr frumos dintr-o parohie din Căța, cari au profitat mult din aceste teme și s-au convins cât de mult îi preocupă pe învățători cestiunile cele mai vitale ale poporului nostru.

După acestea s'a mai citit disertația dlui George Andron din Ungra: „Cari sunt cauzele certelor și desbinărilor dintr-un preot și învățătoriu și dintr-o acțiune și popor, și prin ce mijloace s'ar pute delătura“.

Acastă temă a fost lucrată cu multă pricepere și se bazează pe experiența făcută în mijlocul poporului nostru. Amintește într-o cauză certelor o scădere a preoților: indiferențismul față de școală, deși de la ei se pretinde ca directori școlari, să dea învățătorilor ajutor, dispunând, ca școala să se încorporeze regulat, să facă lista școlărilor obligăți, să predice poporului despre însemnătatea școlii și cercetarea regulată a ei. La învățători constată multă neglijență, cauza celor mai multe certuri, iar o scădere comună e ambiția rău înțeleasă de a-și dovedi hegemonia înaintea poporului.

S'ar asistând multă lume dintr-o parohie și fiind timpul favorabil dl prof. Ciornea a proiectat cu ajutorul skiopticonului în curtea școlii multe tablouri, din cari ne am convins în mod intuitiv și din explicațiile dlui comisariu relativ la aceste scene, despre efectul distrugător al alcoolului, care se strește cu miserie, crimă, nebunie.

Spre variație ni-a mai proiectat bisericile cele mai frumoase din toată lumea, dintr-o cară cea mai bine lucrată e „Mănăstirea Argeș“.

Dintr-o lecție practică mai bine a reușit a dlui G. Pop, învăț. în Căța; d'nsul s'a dovedit a fi o forță bună didactică, atât din predare, cât și din cunoștințele și disciplina elevilor săi.

Într-o sesiune pedagogică două au fost lucrate cu mai mare îngrînire:

1. „Școala primară ca creșcătoare de bune maniere și mame române“ de d'ora S. Ciulea din Orș. Se expune însemnătatea cultivării fimei ca o condiție a fericirii, culturii și progresului poporului și cum la noi școala populară e chemată să deștepte simțul economic prin grădina școlară și sentimente naționale prin piese din istorie, ca d. e. Mama lui Ștefan cel Mare. D'ora Ciulea a fost aplaudată.

2. „Poziția limbii magiare în școlile noastre primare“, de A. Șocovici din Sighișoara, a fost tratată conștient și a avut succes deplin.

Celelalte lucrări nefiind tocmai succes, nu le amintesc, ci trec la propunerile interesante, ce s'au făcut pentru succesele conferințelor viitoare: La conferințele acestea s'au prezentat unele lucrări sistematice, bogate și de actualitate, cari ar fi păcat să se țină ascunse în arhivele prăvoșe, ci ar fi bine să se publice în vre-o revistă, ca și lumea să știe ce se produce la conferințele învățătorescilor și cu acesta să le dea mai mare atențiune prin participare. Și fiindcă nici o revistă pedagogică nu există, s'a propus redactarea unei asemenea foi sub conducerea unui comitet redacțional compus din învățători d'în aceste două tracte: Sighișoara, Căța.

În sfârșit fixându-se comuna pentru conferințele din anul viitor adecă: Boiu, nemai fiind nimic de pertractat dl comisariu închide sesiunea exprimându-și mulțumirea pentru interesul cu care s'au dezvoltat învățătorii, și constată că progresul frumos relativ cu alți ani. În nume învățătorilor răspunde dl Maican asigurându de iubirea ce o au învățătorii pentru bucuria lor comisiar.

În sfârșit cu convingerea, că prin o înțelegere, entuziasm și harnică se va putea realiza poporului nostru, și precum s'a terminat în invins pe Francisc pe la 1000, tot astfel și noi cu o învățătorie vom învinge miseria noastră.

Aurel Oancea
învățătoriu în Hășfalău.

De la sate.

Prelegeri populare în comuna Curechiu.

— 18 Maiu n.

La 1/14 Maiu a. c. prof. Dr. Ioan Radu din Brad, împreună cu prof. A. Bratu au ținut și în comuna noastră Curechiu două prelegeri populare, ilustrate cu minunate vederi făcute cu ajutorul aparatului de proiecțiune, pe care „Asociațiunea“ l'a dăruit despărțământului nostru Brad. Dl Dr. Radu înfățișă după terminarea liturgiei, în cuvinte spuse pe înțelesul tuturor a arătat poporului, care era în număr de 300, — scopul „Asociațiunii“ și folosind o potrivită asemănare din viața noastră de pe aici, le-a deslușit binefacerile acestei instituții.

Prelegerea primă a fost „Din viața Domnului Christos“, predată liber de dl Dr. Radu. Prelegerea a doua, cu vederile ei, e atât de minunată, în cât mișcă pe om până la lacrimi. O adâncă impresiune a lăsat în inimile tuturor ascultătorilor. A doua prelegere: „Urmările beției“, a predat-o dl A. Bratu. Chipurile minunate ale acestora sunt făcute de pictorul I. Șoica din Omindea. Și vederile acestea, cum și prelegerea au făcut o impresiune binefăcătoare.

Precum am sfârșit, până acum s'au ținut aceste prelegeri în 19 comune din Zarand și le-au ascultat de tot peste 5000 de ascultători. Asupra folosului acestor fel de prelegeri e de prisos să mai stăruiesc. E destul să spun, că poporul primește pe tot locul cu dragă inimă pe prelegători și la urmă nu știe cum să le mulțamească, simțindu-se fericit că mai este cineva, care se interesează și de soarta lui și îi dă învățături în graiul lui limpede.

Am înțeles, că din comuna Juncu o „comisie“ de țărani frunțoși au mers cu rugarea, să facă Domnul nostru bine, să ostenească și la ei“.

E de laudat zelul dlui Dr. Radu de a merge în fie-care comună, venind astfel în atingere cu poporul întregii comune și în înțelegându cu mult mai mult, de cât dacă ar adena într-o comună omenii din ținutul apropiat. Ce e drept, cu atât e mai grea munca prelegătorilor, cari în fie-care Duminică se duc în două comune, având să vorbească aproape câte 3 ore în comună.

Un progres însemnat s'ar face dacă comunele bisericesti mai cu prindere ar cumpăra inele pentru școlă ca un aparat de acestă, care nici nu e așa scump și se poate pune în lucrare atât de ușor. Din Brad s'ar imprumuta chipurile de lipsă și în sârbători în loc de a petrece omenii la crimă ar pute petrece admirabil văzând lucruri folositoare, plăcute și atrăgătoare, și s'ar pute face cea mai minunată școală cu omenii adulți.

I.

NOUTĂȚI

La direcțiunea financiară din Sibiu orele de oficiu se țin în zile de lucru de la 7 dimineața până la 1 după amiază, iar în Duminică și sârbători de la 9 dimineața până la ora amiezii (12).

Cel mai tiner profesor de jură La academia de jură din Dobrișin fiind vacant un post de profesor, adunarea generală a conventului reformat (ca susținător al academiei) a ales dintr-o nouă concurență pe candidatul de avocat Dr. Kovács Gábor, care numai acum a implinit 22 ani de etate.

Un milion de emigranți. Conform datelor statistice ale guvernului Statelor-Unite, în anul acesta au imigrat în America — debarcând la New-York, un milion de oameni.

Cursuri de vierit în Mediaș. Pentru a populariza într-o proprietăți de vii din comitatul Sibiu mijloacele și modalitățile de apărare contra filoxerei și cultivarea viței americane, după ce înființarea unei pepinieri de viță americană a întâmpinat pedici prin-oș, vicecomitele a recercat comunele pe al căror hotar sunt și vii, ca să trimită câte 2—4 tineri să facă cursuri teoretice și practice la pepiniera de viță americană a proprietății și bun cultivator de vii M. Ambrosi din Mediaș. Glasul dlui vicecomite a fost ascultat și din aproape toate comunele cu vii au fost designați câte 2—4 bărbați mai deștepti, deosebi tineri, spre a fi trimiși la această cursă.

Concert în Rășinari. Inteligența română din Rășinari invită la concertul dat cu concursul corului cursului al II-lea teologic din seminarul „Andraian“, Duminică în 22 Maiu (4 Iunie) 1905 (în pavilionul N. Vidrișchin). Începutul la 7 1/2 ore seara. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită. Venitul curat e destinat spre scopuri filantropice.

Petrecere în Brad. Am primit invitație la producțiunea ce se va arăta la Sf. Constantin și Elena 21 Maiu (3 Iunie) 1905, în sala de gimnastică a gimnasiunii din Brad. Venitul e destinat pentru procurări pe seama muzeului gimnasiunii. Tăcșa de intrare: după bunăvoință. Începutul la 4 ore d. a. Programul e următorul: 1. Hora ostașilor, muzică de T. Popoviciu, cântată de corul școlărilor. 2. Din Povestea unei corone de oțel, de G. Coșbuc, vederi proiectate cu skiopticonul, — predată de prof. Dr. I. Radu. Prelegerea a doua va fi întreruptă cu două pauze. În pauza întâi se va declama: 3. Colona de atac, de G. Coșbuc, declam. de I. Ignaton, școl. cl. IV g. și se va cânta: 4. Margul dorobanțului, cor miost de I. St. Paulin, cântat de corul școlărilor. În pauza a doua se va declama: 5. Cântecul redutei, de G. Coșbuc, declamată de N. Popa, școlar de cl. III g. și se va cânta: 6. Peneș curcanul, de Vasile Alesandru, muzică de I. Wi st, cântat de corul școlărilor. 7. Vedri din Geografia patriei, cu skiopticonul, text de prof. V. Boneu.

Apel către fostii noștri colegi! Reamintindu-ne de decedul, ce l'am luat în a. 1897/8, când am absolvit cursurile pedagogice în „Seminariul Andraian“, — cu dragoste frățească Vă rugăm și totodată Vă și invităm, ca pe 16 Iunie 1905 st. v. să ne vedem cu toții în Sibiu.

Brad, în 13 Maiu 1905 st. v. Pavel Lazar, Ioan Borșian, Ioachim Ivan și Ioan Ubariu învățători.

Vrednică de ajutorare. Apröpe trei mii de cetățeni din Nocera și ținători de frvecinate (în apropiere de Neapol în Italia) au subscris o petițiune a dnei Magdalina Gramatta din Nocera, prin care numita cere de la guvern o rentă viageră de 1800 lire la an spre a se susține pe sine și droia de copii căți îi are. A numă, în timp de 19 ani, cât a fost măritată, a avut 62 copii: 59 băieți și 3 fete. De neapăsătoare-ori a avut trigemeni, de trei-ori patrugemeni, iar odată chiar cinci băieți și o fată, fiindu-i normale numai un-apăsătoare casuri de naștere. Pe motivul că a dat țării 62 soldați și că în urmă multimei de nașteri a devenit incapabilă de lucru, a cerut acum de la guvern ajutorul amintit mai sus. — Dară nu ar atesta cele apröpe trei mii de subscrisori adevărul acestei fecundități extraordinare, sigur că nu s'ar afla om, care să-i dea creșmănt.

Femeia de 115 ani. Săptămăna trecută a murit în Margitta văduva lui J. Schwarz, în etate de 115 ani. Luola la fiică-sa, babă bătrână și ea în etate de 86 ani.

Un barometru sigur e palangenul, a cărui facultate de a prevesti timpul a fost recunoscută chiar și în evul vechiu. A nume, dacă observăm că palangenul lucră cu înțelegere la pânza sa pe timp ploios și și-o fixează cu fire extraordinare de lungi, atunci putem fi siguri că în curând are să urmeze timp uscat; la nestatornicia timpului frumos putem să fim pregătiți cu atât mai sigur, cu cât mai departe se depărtăză palangenul de la locul săi de adăpostire. Dacă palangenul cruciat își părăsește subit rociul, va urma furtună. Dacă și rumpe rociul și se ascunde, e în pregătire vreme foarte grea.

O nouă bolă de vite. Se scrie din Késmárk, că în comitatul Szepes s'a ivit la vitele cornute un felu de bolă care se manifestă în degenerarea mușchilor de pe picioare și a măduvei din ăse, așa că vita nu mai e capabilă nici a trage la jug, nici a da lapte. Veterinarul deduc proveniența bolii de la seceta mare din anul trecut, când nici apă de beut nu prea aveau vitele. Sunt de părere însă, că abundența pășunatelor din primăvara curentă, care deosebi după ploile d'în urmă s'au dezvoltat frumos, va delătura această bolă.

Solia robului. Păzitorul farului de pe insula Elba a prins săptămăna trecută o rândunică, la care era legat de picior un rotulaș de hârtie cu următorul text scris cu creion: Porto-Longone, 14 Maiu 1905, d. a. la 3 ore. Rândunica această a sburat în spitalul robilor. Ii redau libertatea și-i leg de picior bucățiua această de hârtie. Cel care va găsi scrisoarea această și voește să facă o faptă de milă: să ceară pentru mine grațiere de la regele. Căci nevinovat fiind m'au osândit la robie pe viață și deja de douăzeci de ani sunt rob în fortăreța această. Numele meu e Bruno Cataldo din comuna San-Cataldo. — Păzitorul a predat scrisoarea subprefectului din Porto-Ferrajo, care imediat a trimis-o la Roma.

Chibrite în mână copiilor. În Topolovești-mare (Bănat) băiatul de cinci ani Moise Sina punând mâna pe cutia de chibrite s'a dus cu ele în șură să se jöce de-a fertul. Șura, grajdurile și tot ce era în ele și în jurul lor au fost apoi mistuite de incendiul escat din jucăria copilului.

O sută de corone pentru o viață de om. O mōșă din Budapesta fiind chikmătă să dea ajutoriu la un cas de naștere, și-a lăsat tēșca cu instrumentele de moșit în o odaie de-ălturi, unde dănd peste ea o nepoțică a bolnavei și găsind în ea un globuleț de sublimat, l'a măncat în credința că e zahăr. Copila a murit după chinurile de câteva ore, iar pe mōșă tribunalul a osândit-o la amendă de 100 de corone, pentru mörte cauzată prin negrijă.

Pentru două palme — viață. Eri (Duminecă) dimineața flăcăul Mathias Bähr din Turnișor a fost găsit mort în ulița numită „după grădini“. În cursul zilei de ieri s'a prezentat apoi la cancelaria comunală un flăcău d'în Oina (servitoriu la un sas în Turnișor) și a spus că el e ucigașul. N'a avut însă intenția să l'omörze, ci numai „să l'însemne, ca să l'cunoască de altă dată și să-i dea bună seara“. Anume, s'a constatat prin mulți martori, că înainte cu două săptămăni flăcăul Bähr — fudul pe faptul, că el e fi-cior de gazdă, nu „slugolu rumun“ — a oprit în ulița pe flăcăul servitoriu și l'a luat la răspundere că „de ce nu-i dă bună seara?“ Românul i-a răspuns, că de ce să-i dea bună seara, căci nu e nici fânogiu (primariu), nici gazdă, nici ova domă, ci fi-cior și el. La acestea Bähr a ras românului două palme, „pentru-ca altă-dată să știe că are să-i dea bună seara“. Aceste sunt antecedentele omorului. Föörte mulți însă din Turnișor, chiar și Sași, zic că așa i-a trebuit lui Bähr, căci era arăgos cu toți și gata în orice clipă de a provoca bătăi într-o flăcău. Mörtea i-a provenit din o singură rană, o găurice la gura, provenită d'în împunsătură de cuțit.

Convocare.

P. T. membri ai Reuniunii familiilor rom. gr. cat. din Zlatna, în sensul §-lui 12 din statute sunt invitați prin această la a III-a adunare generală ordinară ce se va ține la 3 Iunie n. 1905 în zia st. Constantin și Elena la 4 ore după amiază în biserică greco-cat. din loc. Obiectele: 1. Deschiderea adunării. 2. Raport despre înființarea Reuniunii și activitatea ei din anul 1902—1905. 3. Revizuirea rașioinului pe anul 1904 și darea ab-soluturului. 4. Statorirea bugetului pe anul 1905. 5. Primirea membrilor noi, ștergerea membrilor restanți. 6. Pertractarea obiectelor suțernute de comitet: a) aranjarea petrecerii populare pe a doua zi de Rusali; b) procurarea unei păpuși și îmbrăcarea ei în costum național român zăgnean pentru casa națională. 7. Alegerea a doi membri pentru verificarea protocolului adunării generale. 8. Propuneri. 9. Alegerea comitetului pe un nou trieniu. Zlatna la 25 Maiu 1905. Elena Albini presidentă.

Cărți și reviste.

Intră Someș și Prut, „schite, impresii și amintiri“, de Augustin Paul (Dolaletea). A apărut în institutul de arte grafice „Minerva“, în București și costă 1 leu și 50 bani.

„Vasile Cărlöva“, studiu istoric-literar de Dr. Ioan Rațiu, profesor în Blaj. A apărut în tipografia seminarului archidieceșan din Blaj și costă 1 coronă. Carte bună și de folos pentru toți cari se interesează de trecutul poeziei române și de poezii din epoca începutului acestei poezii, într-o cară locotenentul Cărlöva, elegistul Tergovistei, scrie pe la sfârșitul acestei epoci (n. 1809, † 1831) și ocupă loc într-o ei mai de frunte. Suntem conștienți că cei cari își vor procura cărticica această și o vor și citi, nu le va păre rău pentru corôna dată pe ea.

Posta redacției.

Brefcu. Primit cu mulțumită cele trimise. De la dl C. asemenea. Vorbirea se va publica mai târziu.

Zlatna. Pentru publicare nu e nimic de plătit.

[113] 1-1

Licitațiune minuendă.

Se publică pentru luarea în întreprindere a zidirii bisericii din comuna bisericăscă **Tirnavă**, protopresbiteratul Iliamureșană, care va avea loc în 20 Iunie st. n. la 10 ore a. n. t. m. la casa comunală în Tirnavă.

Prețul strigării 8000 corone.

Planul de zidire și preliminarul de spese se pot vedea ori și când până la ziua de licitație la casa comunală din aceea comună.

Ofertele eventuale se se adresează la oficiul parohial gr. or. din loc.

Licitanții vor avea a depune înainte de a începe licitația un vadiu de 10% de la prețul strigării în bani gata sau în hârtii de valoare.

Pentru comitetul parohial:

Pavel Popa
paroh gr. or.

Mugur Aron
epitrop.

[111] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de **clasa primă Sălcuța de sus**, din protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiunii dto 14 Decembrie 1904 nr. 13096 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate la cota B pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne cererile, instruite conform normelor în vigoare Preaonoratului oficiu protopresbiterat al Lupșei în termenul deschis, prezentându-se în vre o Duminecă ori sâmbătă și în biserica din loc pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sălcuța de sus, din sedința comitetului parohial ținută la 26 April 1905.

Ioan Praja Vasiliu Ioaniciu
presid. comit. paroh. notariu.

Ad nr. 402 1905.

Văzut și aprobat.

Ofenbaia, 6 Maiu 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Lupșa.

Vasile Gan
protopop.

Struguri de masă

în nenumărate sorte alese, curățenia soiului se garantează, apoi cea mai bună colecție de

frunzișuri

tote nobilitări de prima calitate, lăfăreză

Prima plantație pentru nobilitarea viței

de pe Târnave

Proprietariu: Fr. Caspari Mediaș (Medgyes, 84b) 13 (Transilvania).

Lista prețurilor ilustrată gratis și franco.

★
**Biblioteca
poporală
a Asocia-
țiunii. --**
★ ★

- 1, 2. Povestiri din viața ăi. 20
3. Despre cărțile funduare și intabulări, de Dr. Valer Moldovan 30
4. Sfaturi bune. Trei disertațiuni, de Em. Ungurean, Dr. Elie Cristea și N. Ivan 20
5. Casa părintescă, crescătoria indivizilor și poporelor, de I. Popea, fost prof. 20
6. Despre testament. Explicarea art. de lege XVI, din a. 1876, de Dr. V. Moldovan 30
7. Posta, telegraful, telefonul. Noțiuni generale despre instituțiile postale, de Gavr. Todică 20

- 8, 9. Icoane din istoria Grecilor vechi, (I, II), de V. Lazăr, câte 20
10. Grădina de legumi, de Ioan F. Negruțiu 30
11. Cultura cucuruzului, de Ioan F. Negruțiu 20
- 12, 13, 14, 15, 16. Ionel. Principii morale și creștinești de educațiune (I, II, III, IV, și V), de V. Gr. Borgovanu, câte 20
17. „Astra”. Informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” . 20

Librăria arhidieceșană.

Patruzeci de predici populare, de Iuliu Scriban, licențiat în teol. C. 1-50

Teatru de școală, de Ana Gh. Tăndăscu, director școlii de fete din Constanța 1-

Tainele cerului, de C. Flamarion (trad. Haralambie G. Lecca) . . . 1-50

Cuib de șoimi, poem dramatic în versuri, de I. C. Bistrițeanu . . . 1-50

Ziarul unui Pierde-Vara, de George Coșbuc 2-

Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de Ioan Scurtu . . . -80

Foiletone, de Ilarie Chendi . . . 2-50

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Rumänische Dialekte, von Josef Popovici 4-80

Studii pedagogice și discursuri, de Dr. Vasile Bologa, dir. școl. . . 2-

Frumos! nuvele, de Const. Hodoș . 2-

Poesii, de Maria Cunțan 1-25

Crișma lui Moș-Precu, povestiri, de M. Sadoveanu 2-

Chipuri și graiuri din Bucovina, nuvele, de Em. Grigorevitz . . 2-50

Rutenisarea Bucovinei și cauzele desnaționalizării poporului rom. după date autentice, de Un Bucovinean 3-50

Din viața marinarului, nuvele, de Gh. A. Teodoru 1-50

Dureri înăbușite, de M. Sadoveanu . 2-

Poezii, de Haralamb G. Lecca . . 1-50

De dragul celor mici, nuvele și schițe, de Vasile Pop 1-50

Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de P. Vulcan . 2-

Povestiri, de Mihail Sadoveanu . . 1-50

Istoria literaturii religioase a Românilor până la 1868 de N. Iorga . 3-50

Cultura română și politicianismul, de Bădulescu-Motru 1-50

Cuvinte adevărate, de N. Iorga . 2-50

Drumuri și orașe din România, de N. Iorga 2-50

Geniu Pustiu, roman original inedit, de Mihail Eminescu 2-

Urmașii Romei, romane și schițe, de George Cair 3-

Eu rid, tu rizi, el ride, de G. Ranetti . 2-

Povești populare, de Alex. Florini . 2-50

Călătoriile lui Enache Cocoloș, de Th. D. Speranță 2-

plus 20 fil. porto postal.

Sate și mănăstiri din România, de N. Iorga 2 50

Din viața romană, de Ion Kalinderu 4 -

plus 30 fileri porto postal.

Idroterapia medicală, de Dr. G. Bădulescu 10.-

porto 72 fil.

Bibliografia românească veche, de Ioan Bria și Nerva Hodos, tomul I. 1508-1716 26-

porto 92 fileri.

Librăria arhidieceșană.

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria arhidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidieceșană:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani**. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceșane.

In préjma esamenelor!

* In préjma esamenelor!

Scrisori de esamen
(propise)

pentru scrierea română, germână și dictando tipărite în Tipografia arhidieceșană, în coloare vână, pe hârtie forte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 1-30 cor. și porto postal. Comandele din afară se eșecută imediat.

Librăria tipografiei arhidieceșane

— Efectuērea se face în 24 zile. —

Icōne sfinte pentru Iconostase

(tetrapode) pictate pe tinichea, mărimea 26/32 cm.

Grupa I.

Sf. George, Sf. Ilie, Cuvioșa Paraschiva, Sf. Dumitru, Sf. Erarch Nicolae.

Prețul: simple 6-50, fine 10, f. fine 13-50 cor.

Grupa II.

Botezul Domnului, SS. Apostoli Petru și Pavel, Constantin și Elena, SS. Arch. Mihail și Gavril.

Prețul: simple 7, fine 10, forte fine 14 cor.

Grupa III.

Tăierea împrejur, Intimpinarea Domnului, Erarhii Vasile, Grigorie și Ioan, Intrarea în Ierusalim, Invierea Domnului, Ințărea Domnului, Dumineca tuturor sfinților, Nașterea sfântului Ioan Botezătorul, Schimbarea la față, Adormirea Maicei Domnului, Nașterea Maicei Domnului, Nașterea Domnului.

Prețul: simple 9-50, fine 13-50, f. fine 19 cor.

Librăria arhidieceșană.

La Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de tote zilele. — Polunoșnița Sămbetei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șaselea. — Rânduēla Obedniței. — Ciasul al nouēlea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminăcături. — Cinstiul Paraclis. — Botezările de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicelele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele mortile. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște și pânduēla Sinacsariului. — Bogorodicelele troparelor ce se cântă preste tot an. — Pășchălia, care cuprinde datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Rubricile Pășchăliei și folosirea aceloră. — Insemnarea cum se citesc evangeliile Voscesnelor dela I. P. S. Domn Ioan Metianu după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincina Duminecă din octavă. — Preste toti anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 4 cor., 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 8 cor.

**Drepturile, datorințele și responsabilitatea
membrilor din direcțiune**

**Drepturile, datorințele și responsabilitatea
comitetului de supraveghiare**

de
Alfred Kormos
directorul revistei „Magyar Pénzügy”

Traduceri autorizate de
Constantin Popp
funcționariu la „Albina” din Sibiu.

Se pot comanda de la **Librăria arhidieceșană din Sibiu**, cea dintăiu cu prețul de 3 cor., ear' cea din urmă cu prețul de 1-50 cor.